

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Jan Kleňha

Název práce: Rational Irrationality in the USA. A Case for Improving Social Rewards to Rationalize the Climate Change Debate

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Kryštof Kozák

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Jan Kleňha se ve své práci zabývá aktuální problémem negativního postoje velké části americké veřejnosti k problematice klimatických změn. V teoretické části autor představuje koncept racionální iracionality, který pak aplikuje na konkrétní situaci debaty ohledně změn klimatu v USA. V závěru dochází k tomu, že zvolený teoretický přístup odpovídá pozorovanému stavu. Na základě tohoto zjištění pak předkládá i konkrétní návrh, který by mohl přispět k řešení daného problému.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Jedná se o náročné téma, neboť vyžaduje hlubší proniknutí do teorie racionality, která je pak konfrontována s reálnou a komplexní tematikou globálního oteplování v kontextu USA. Práce vyžaduje tvůrčí přístup zejména v oblasti spojení teoretické a praktické části. Argumentace autora je logická, stejně jako struktura práce, která po představení problému pokračuje přes teoretickou konceptualizaci k praktické aplikaci. Z hlediska teoretického je práce na vysoké úrovni, autor se v problematice teoretických diskusí ohledně racionality a iracionality dobře orientuje a teoretické koncepty dokáže vhodně použít pro podpoření závěrů své práce. Z metodologického hlediska je práce také na dobré úrovni, i když v části věnované situaci v USA by bývalo bylo vhodné jasněji operacionalizovat jednotlivá kritéria, což by umožnilo jejich přesnější měření i hodnocení. Autor odpovídajícím způsobem pracuje s prameny i literaturou.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autora je na dobré úrovni, v práci se vyskytují spíše ojedinělé stylistické přehmaty a překlepy (např. „own reliability and virtuousness in order to be accepted of move upward in the desired society,“ na str. 32, nebo „there is data that it exists and is highly influences by human-produced CO2 emissions,“ na str. 46), což svědčí o relativně pečlivé editaci. V práci jsou možná až příliš často vsuvky ve formě závorek, které komplikují čtivost textu, podobně jako příliš dlouhá souvětí. Zdroje u používaných grafů mohly být přímo v textu u jejich názvů a ne v poznámce pod čarou. Autor používá odpovídající citační normu a odkazuje na relevantní literaturu. Vzhledem ke komplexnosti tématu by bylo možné zahrnout i širší množství titulů z dalších oblastí, nicméně s ohledem na rozsah diplomové práce je množství odkazovaných prací dostatečné. Grafická úprava vychází z předepsané šablony a je tedy na standardní úrovni. Práce obsahuje předepsané formální náležitosti.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor se zabývá vysoce relevantním problémem a používá inovativní kombinaci teoretických přístupů, jež aplikuje na konkrétní situaci ve Spojených státech. Klade si jasné otázky a za použití zvolených metod na ně přináší odpovědi. Z nich navíc v závěru vyvozuje konkrétní kroky, které by mohly přispět k řešení problému. Silnou stránkou práce je především její propojení teoretické části zabývající se individuální racionální volbou s koncepty základů americké identity, což umožní vysvětlit stav debat ohledně změn klimatu v USA. Mezi slabší stránky by se dala zařadit nedotažená reflexe alternativních vysvětlení například z hlediska kritické diskurzivní

analýzy. Práce je ale od počátku stavěna na jasně definovaných teoretických východiscích a je z tohoto hlediska vnitřně konzistentní. Debata ohledně určujících prvků americké identity je také velmi komplexní a dala by se v práci dále rozšířit, nicméně autor vyšel z prací uznávaných autorit v daném oboru a metodicky je adekvátním způsobem využil. Některé autorovy výroky o Američanech jako skupině jsou až příliš generalizující, vždy je třeba mít na paměti různorodost v rámci americké společnosti. Tento problém se týká i dominantní konstrukce americké identity, která je v práci také prezentována jako příliš homogenní.

Z hlediska širších závěrů práce by šlo polemizovat o tom, nakolik je současný stav výsledkem úspěchu předem připraveného narativu, který umně využívá zmiňovaných charakteristik americké identity a je intenzivně propagován pomocí konkrétních zájmových skupin. Autorův závěr ohledně nutnosti zajistit sociální odměny a tak změnit vnímání problému je podle všeho správný, nicméně z praktického hlediska politicky těžko prosaditelný.

Přes tyto připomínky se celkově jedná o vysoce kvalitní a inovativní práci, která by po edičních úpravách byla určitě velkým přínosem pro všechny, kteří se problematikou klimatických změn zabývají, a to i v mezinárodním kontextu. Závěry práce by bylo vhodné konfrontovat s odbornou i laickou veřejností a proto autorovi doporučuji, aby se pokusil práci či její nejdůležitější části dále šířit.

5. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Spolupráce s vedoucím práce probíhala dobře, autor téma pravidelně konzultoval a byl schopen v práci reflektovat relevantní připomínky, což přispělo k vyjasnění některých pasáží práce. Práce se od původního záměru příliš neodchýlila, došlo k posunu s ohledem na specifitější zaměření na konkrétní téma reflexe klimatických změn v USA.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Jak byste zhodnotil hlavní závěry práce v kontextu transatlantických vztahů? Jaké jsou v tomto ohledu nejdůležitější paralely a srovnání se situací v Evropě?
2. Jaké nejdůležitější paralely k tématu práce by se daly najít v historii? Co vyplývá z těchto historických paralel pro hlavní závěry práce?
3. Práce je koherentně a logicky vystavěná, přesto je psaná z normativních pozic. Nemohou být i zásadní odlišnosti v základních hodnotových otázkách vysvětlením části pozorovaných jevů?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **výborně**.

Datum: 18.6.2017

Podpis: Kozák, v.r.

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.